

Základní umělecká škola Jablonné nad Orlicí

Šikana – minimální preventivní program

ŠIKANA je ve své podstatě obtěžování druhého člověka. Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit jedinci, ohrožit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a obvykle opakované užití násilí jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí druhé osobě, tak i útoky v slovní podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako nápadné přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševním a tělesném zdraví.

Od 1. ledna 2001 vešel v platnost metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení.

Základním nástrojem prevence v resortu školství, mládeže a tělovýchovy se stává **MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM**, který je komplexním systémovým prvkem v realizaci preventivních aktivit škol. Jeho realizace je pro každou školu závazná.

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM ZUŠ JABLONNÉ NAD ORLICÍ

Mezi hlavní aktivity ZUŠ Jablonné nad Orlicí v rámci Minimálního preventivního programu patří:

- vytváření dobré školní atmosféry a rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi ve škole
- vytváření kolektivu, kde platí zásada, že silný chrání slabšího, kde vládne duch práva a spravedlnosti, důvěra k autoritě a vzájemná solidarita, odstranění principu tzv. „falešného kamarádství“, kdy oznámení o šikaně je mezi dětmi považováno za žalování, a tudíž něco nepřijatelného
- systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu aj., oblastí preventivní výchovy do výuky jednotlivých předmětů, ve kterých ji lze uplatnit
- odpovědnost za systematické vzdělávání pedagogických pracovníků v metodikách preventivní výchovy, v řešení problémových situací souvisejících s výskytem sociálně patologických jevů
- povinná informovanost žáků se školním řádem (se zápisem v třídní knize a žákovské knížce), o zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek včetně sankcí, které s porušením tohoto zákazu vyplývají, dále ošetření v řádu školy, potírání projevů rasizmu a šikanování

- při výskytu sociálně patologických jevů ve škole uvědomí pracovník školy o této skutečnosti školního metodika prevence (ředitele Davida Serbouseka), ten realizuje první kroky vyšetřování šikany a kontaktuje metodika prevence školy, kde žák plní povinnou školní docházku (či jiné vzdělávací instituce), nebo se obrátí na okresního či krajského koordinátora prevence.

POSTUP PŘI VYŠETŘOVÁNÍ ŠIKANY

- rozhovor s informátory a oběťmi
- nalezení vhodných svědků
- individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoliv konfrontace obětí a agresorů)
- zajištění ochrany obětem
- rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
- výchovná komise
- rozhovor s rodiči oběti
- rozhovor s rodiči agresora

Vždycky ovšem myslíme i na to, že může jít o falešné udání. Jedná se o děti, které si přehnaně stěžují na ostatní, obvykle se jejich chování zaměřuje na získání pozornosti. Pokud již dítě někdy v minulosti na základě podobné smyšlené informace jistou výhodu získalo, zkusí to znovu. Funguje to, je to obyčejný kalkul! V kombinaci s „hyperprotektivním“ rodičem (nadměrně ochranný některý z rodičů) může při nedůsledném vyšetřování všech okolností dojít k neoprávněnému obvinění ze šikany.

Uvedený postup je součástí metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení.

Náhodné „tvořivé“ doplňování uvedené strategie vede k rizikosti a chybnosti.

Znalost speciální teorie šikanování, která se vztahuje přímo k metodice první pomoci při šikanování, je velmi důležitá. Především nám umožní pracovat s metodou odborně a citlivě.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Pro potrestání agresorů lze použít v ZUŠ následující výchovná opatření

- napomenutí třídního učitele
- podmíněčné vyloučení ze studia
- vyloučení ze studia
- převedení do jiné třídy (v kolektivních předmětech)
- doporučení rodičům oběti i agresorů návštěvy v ambulantním oddělení střediska výchovné péče (SVP)

SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI ŽÁKŮ

Při podezření na šikanování žáka je nezbytná spolupráce vedení školy a pedagogických pracovníků jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora.

Při jednání s rodiči nutno dbát na taktický přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

Vypracoval:

David Serbousek

ředitel ZUŠ Jablonné nad Orlicí

platnost od 1. 9. 2012